

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ -๒๕๖๕)
องค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถาน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลไชยสถานเป็นชุมชนดั้งเดิมที่อยู่คู่กับครน่านมาอย่างยาวนาน จัดเป็นชุมชนที่อยู่นอกกำแพงเมืองน่านด้านทิศตะวันตก เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัดน่าน เนื่องจากมีลำน้ำสมุนและลำเหมืองหลวง ลำเหมืองหลวงถือเป็นระบบชลประทานที่สำคัญต่อเมืองน่านในอดีต มีประวัติว่าสร้างตั้งแต่ปีศักราช ๑๑๖๑ เดือน ๖ แรม ๒ ค่ำ ในสมัยเจ้าสุมนทวารวดีเจ้าเมืองน่านในขณะนั้น ซึ่งตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ของกรุงรัตนโกสินทร์ ได้นำกำลังพล ๕,๓๙๗ คน ไปสร้างฝายสมุนปากเหมืองกว้าง ๒๔ วา ๑ ศอก ใช้เวลาสร้าง ๑๕ วันจากนั้นก็มีการขุดนาใช้ในการเพาะปลูก ทำให้เกิดชุมชนต่างๆ ตามมา

ตำบลไชยสถานก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๓๑ ตามคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในตำบล ต่อมาประมาณ พ.ศ.๒๔๘๒ ได้ย้ายเข้าไปติดต่อกับเขตของตำบลเรือง จนถึงประมาณ พ.ศ.๒๔๘๕ จึงได้แยกมาตั้งเป็นตำบลไชยสถาน มีหมู่บ้านในความรับผิดชอบอยู่ ๖ หมู่บ้าน ในระหว่าง พ.ศ.๒๕๒๕ - ๒๕๓๖ ตำบลไชยสถานได้มีหมู่บ้านเพิ่มขึ้น รวมทั้งหมด ๑๑ หมู่บ้าน ต่อมาได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๙ จนถึงปัจจุบันนี้โดยแต่ละหมู่บ้านมีประวัติโดยย่อ ดังนี้

บ้านศรีเกิดจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๑๑๒ ที่มาของชื่อหมู่บ้านเล่ากันว่าสมัยก่อนบ้านศรีเกิดมีชื่อเรียกว่าบ้าน “ก้อมก้อ” มาเปลี่ยนเป็นบ้านศรีเกิดเมื่อปี พ.ศ.๒๔๖๙ - ๒๔๗๑ ส่วนการจัดตั้งไม่สามารถระบุได้ เหตุที่เปลี่ยนชื่อมาจากก้อมก้อมมาเป็นบ้านศรีเกิด เพราะชื่อก้อมก้อม สั้น และไม่มีความหมาย คนกลุ่มแรกที่เริ่มก่อตั้งเป็นคนในพื้นที่ อาชีพหลักคือหาของป่า และเกษตรกรรม และมีการสร้างวัดศรีเกิด โดยมีเจ้าชดมหายศนันท์ เป็นผู้ใหญ่คนแรก ต่อมาในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๐ ได้มีการแยกหมู่บ้านออกไปอีก ๑ หมู่บ้าน เรียกว่าบ้านทุ่งขาม มีนายโงมา เรืองหล้า เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก ในปี ๒๕๑๓ มีการทำถนนลูกรังเข้ามาในพื้นที่ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๒๗ ได้มีการขยายเขตไฟฟ้าเข้ามาในพื้นที่ ปี ๒๕๔๐

ส่วนบริเวณบ้านไชยสถานเดิมนั้นเรียกว่าบ้านเด่นเป็นหมู่บ้านเก่าแก่มากกว่า ๓๐๐ ปี มีเรื่องเล่าสืบมาว่ามีวัวตัวหนึ่งชื่อสุรราชเดินออกมาจากป่าเมี่ยงมาเล่นน้ำสมุนซึ่งไหลผ่านบ้านเด่น หลังจากนั้นก็พักอยู่ ณ ที่เด่นกว้างขวางเป็นที่ร่มรื่น (เชื่อว่าบริเวณนี้จะเป็นดินโป่งที่สัตว์ชอบกิน) ตอนเย็นวัวตัวนั้นจะเดินไต่ไปดอยเขาแก้ว วัวสุรราชหากินอยู่ระหว่างดอยเขาแก้วและดอยป่าเมี่ยงเป็นเวลา ๑๐ ปี ก็หายไป ชาวบ้านจึงย้ายมาตั้งถิ่นฐานบริเวณนั้น และตั้งชื่อหมู่บ้านว่าบ้านเด่น และพร้อมใจกันสร้างวัดบ้านเด่นขึ้นเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๓๐๐ โดยใช้สัญลักษณ์วัวสุรราชเป็นตราประจำวัดเด่น (สัญลักษณ์วัวสุรราชเป็นตราประจำจังหวัดน่านด้วย) มีเรื่องเล่าว่ามีพวกฮ่อเข้ามาค้าขายโดยใช้ม้าต่างๆ (ม้าบรรทุกสินค้า) เข้ามาแวะพักที่วัดเด่นพร้อมลูกน้อง ได้หุงหาอาหารและทำให้ไฟไหม้วัดเด่นก็เลยกลับไปเอาเงินทองมา ๓ ต่างม้า เพื่อมาสร้างวัดทดแทนพอเดินทางมาถึงหน้าวัดก็ล้มป่วยเสียชีวิต และมีปาฏิหาริย์เกิดขึ้นหลายอย่างชาวบ้านจึงตั้งศาลเจ้าฮ่อขึ้น ส่วนทรัพย์สินเงินทองนั้นมีการฝังไว้ในบริเวณวัดแต่ไม่ทราบว่าจะจุดไหน ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็นบ้านไชยสถาน และชื่อวัดเป็นวัดไชยสถาน ผู้นำหมู่บ้านที่ชาวบ้านจดจำได้ซึ่งมีหน้าที่ดูแลหมู่บ้านและตำบลไชยสถาน คือ ขุนสถาน (อัยคำแคว่น หรือนายปัญญา วุฒิสวัสดิ์) คนแรกที่มีการบันทึกไว้ ต่อมาในปี ๒๕๐๐ ได้มีการแยกหมู่บ้านออกไปอีก ๑ หมู่บ้านเรียกว่าบ้านเด่นใหม่ เดิมที่ดินบริเวณบ้านเด่นใหม่เป็นป่าแพะ มีราษฎรจากบ้านไชยสถานอพยพมาอยู่มากขึ้นจนถึงปี ๒๕๑๘ จึงได้ก่อตั้งหมู่บ้านขึ้นชื่อบ้านเด่นใหม่มีการจัดสรรพื้นที่เป็นที่สาธารณะประโยชน์ของหมู่บ้านเลขที่ ๑๗๖๔๑ ประเภทพลเมือง

ใช้ร่วมกันเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ ๓ งาน ๕๖ ตารางวา ได้มีการใช้พื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถาน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไชยสถาน

บ้านฝางมีประวัติว่าเริ่มตั้งเป็นหมู่บ้านเมื่อปี ๒๔๔๔ ประกอบด้วย ๒ บ้านคือ บ้านฝางอยู่ทางตะวันออกของลำน้ำสมุน บ้านนาปิ่นอยู่ทางตะวันตกของลำน้ำสมุน มีนายเขียนทอง ภาอิน เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก เดิมมีแค่ ๒๕ หลังคาเรือนมีประชากรประมาณ ๑๒๐ คน มีวัดชื่อวัดฝาง

บ้านตาแก้ว หมู่ที่ ๖ เดิมบริเวณนั้นเป็นป่าดงต้นไม้ใหญ่หนาที่มีสัตว์ป่าและวัวป่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อพรานป่าทราบจึงออกล่าวัวป่าในเวลากลางคืนเมื่อใช้ไฟส่องเห็นตาวัวสว่างดุจดังแก้ว จึงอุทานขึ้นว่า “ตาแก้ว” และทำนายว่าต่อไปภายภาคหน้าคนจะเรียกบริเวณนี้ว่าบ้านตาแก้ว มีการสร้างวัดตาแก้วขึ้นเมื่อปี ๒๔๓๒

บ้านนาท้อเดิมเรียกว่าบ้านหนองนาท้อเพราะมีหนองน้ำขนาดใหญ่ เป็นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีนายศรี ค่ายลังกา เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก มีวัดชื่อวัดต้นแก้ว และโรงเรียนชื่อโรงเรียนบ้านนาท้อ (ปัจจุบันเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลไชยสถาน และศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลไชยสถาน) ต่อมาในปี ๒๔๙๖ ได้แยกออกมาเป็นบ้านก้อด หนึ่งหมู่บ้าน ซึ่งมีนายเปลี่ยน สุนันดา เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก และในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ได้แยกออกมาเป็นบ้านนาท้อใหม่ อีก ๑ หมู่บ้าน มีนายยืน สิทธิมงคล เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก

บ้านปงค่าเดิมชื่อบ้านหมื่นซึ่งเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ประมาณ ๗ - ๘ หลังคาเรือน และอีกหมู่บ้านหนึ่งเรียกว่าบ้านก้อดหัวขวางมีประมาณ ๕ - ๖ หลังคาเรือน ต่อมาทั้งสองหมู่บ้านได้รวมเป็นหมู่บ้านเดียวเรียกว่าบ้านปงค่า เนื่องจากบริเวณนี้เป็นเส้นทางสัญจรไปเมืองสวด (อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน) เมืองเชียงม่วน (อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา) เมืองปง (อำเภอปง จังหวัดพะเยา) ในบริเวณนี้จะมีปง (จุดพักแรม) เนื่องจากมีต้นมะค่าขนาดใหญ่ขึ้นอยู่มาก คนจึงเรียกว่าปงค่ามาจนถึงปัจจุบัน บ้านปงค่ามีวัดชื่อวัดปงค่า และมีโรงเรียนชื่อโรงเรียนปงค่า (ปัจจุบันเป็นศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน) ต่อมาในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ ได้มีการแยกมาเป็นบ้านค่าใหม่ไชยเจริญอีก หนึ่งหมู่บ้าน

ตำบลไชยสถาน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ตั้งอยู่ตอนกลางของพื้นที่อำเภอเมืองน่าน ห่างจากตัวอำเภอเมืองไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๔ กิโลเมตร ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของศูนย์ราชการจังหวัดน่าน และหน่วยงานราชการหลายแห่ง เช่น

- (๑) กองพันทหารม้าที่ ๑๕ จังหวัดน่าน
- (๒) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน
- (๓) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน
- (๔) สำนักงานประกันสังคมจังหวัดน่าน
- (๕) สำนักงานอัยการจังหวัดน่าน
- (๖) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน
- (๗) สำนักงานแรงงานจังหวัดน่าน
- (๘) องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน
- (๙) ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดน่าน
- (๑๐) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดน่าน
- (๑๑) สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดน่าน
- (๑๒) สำนักงานจัดหางานจังหวัดน่าน
- (๑๓) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน
- (๑๔) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน
- (๑๕) โครงการชลประทานน่าน
- (๑๖) ที่ว่าการอำเภอเมืองน่าน

(๑๗)สำนักงานสถิติจังหวัดน่าน

(๑๘)สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จังหวัดน่าน

(๑๙)สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดน่าน

(๒๐)สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย จังหวัดน่าน

(๒๑)ศาลจังหวัดน่าน

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลถืมตอง และตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ่อสวก และตำบลตุ๊ใต้ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลตุ๊ใต้ ตำบลในเวียง และตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลเรือง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลไชยสถานเป็นที่ราบสองฝั่งลำน้ำสมุนพื้นที่ตอนอยู่ทางทิศเหนือ และทางทิศใต้ของตำบล ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและทำนา

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะทางภูมิอากาศแบ่งออกได้ ๓ ฤดู

๑. ฤดูร้อน ระหว่างเดือน มีนาคม – พฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๓๗ – ๔๐ องศาเซลเซียส

๒. ฤดูฝน ระหว่างเดือน มิถุนายน – ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส

๓. ฤดูหนาว ระหว่างเดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ อุณหภูมิเฉลี่ย ๑๐ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

สภาพภาพทรัพยากรที่ดินของตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๔,๘๘๘ ไร่ เป็นที่ลุ่มมีศักยภาพในการทำนา ๓,๖๖๘ ไร่ พื้นที่อื่นๆ เช่น แหล่งน้ำชุมชน อีกประมาณ ๔,๘๘๙ ไร่ โดยพบสถานภาพทรัพยากรที่ดินที่เป็นปัญหาทางด้านเกษตรกรรมที่สำคัญคือ ที่ดินดัดแปลงมีเนื้อที่ประมาณ ๑๔๗ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๙ ของเนื้อที่ตำบลและดินต้น มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๐๗๒ ไร่ หรือร้อยละ ๒๗.๓๓ ของเนื้อที่ตำบล

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่ตำบลไชยสถาน (ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน ๒๕๕๒) มีการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร ๗,๘๒๔ ไร่ (ร้อยละ ๕๒.๕๒ ของพื้นที่ตำบล) โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนาข้าว ๓,๗๙๐ ไร่ (ร้อยละ ๒๕.๔๔ ของเนื้อที่ตำบล รองลงมาคือยางพารา/สั้ก ๑,๘๒๓ ไร่ (ร้อยละ ๑๒.๒๓) สั้ก ๖๑๒ ไร่ (ร้อยละ ๔.๑๐) สั้ก/ไม้ผลผสม ๔๙๓ ไร่ (ร้อยละ ๓.๓๑) ข้าวโพด ๒๕๗ ไร่ (ร้อยละ ๑.๗๒) ตามลำดับ พื้นที่ที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกพืชอื่นๆ ที่อยู่อาศัย แหล่งน้ำ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด

สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
นาข้าว	๓,๗๙๐	๒๕.๔๔
ข้าวโพด	๒๕๗	๑.๗๒
ไม้ยืนต้นผสม/ไม้ผลผสม	๘๐	๐.๕๔
ยางพารา	๒๖๗	๑.๘๐
ยางพารา/สั้ก	๑,๘๒๓	๑๒.๒๓
ยูคาลิปตัส	๒๓	๐.๑๕
สั้ก	๖๑๒	๔.๑๐

สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
สั๊ก/ไม้ผลผสม	๔๙๓	๓.๓๑
ไม้ผลผสม	๓๒	๐.๒๒
เงาะ	๗๐	๐.๔๗
ลิ้นจี่	๑๔	๐.๐๙
มะม่วง	๑๔๒	๐.๙๖
มะม่วง/มะขาม	๑๘	๐.๑๒
มะขาม	๗๙	๐.๕๓
มะขาม/ลำไย	๓	๐.๐๒
ลำไย	๑๑๑	๐.๗๕
โรงเรียนร้าง	๙	๐.๐๖
ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	๑,๐๐๘	๖.๗๗
ป่าผลัดใบสมบูรณ์	๑๔๑	๐.๙๔
สวนป่าสักเอกชน	๔๗	๐.๓๒
ไม้ละเมาะ	๘๔๐	๕.๖๔
พื้นที่ถม	๕๔	๐.๓๗
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔,๗๕๘	๓๑.๙๓
พื้นที่แหล่งน้ำ	๒๒๖	๑.๕๑
รวม	๑๔,๘๙๘	๑๐๐.๐๐

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลไชยสถานมีพื้นที่ทั้งหมด ๒๓.๘๔ ตารางกิโลเมตรหรือ ๑๔,๘๙๘ ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๑ หมู่บ้าน ดังนี้ หมู่ที่ ๑ บ้านนาท้อ ,หมู่ที่ ๒ บ้านไชยสถาน ,หมู่ที่ ๓ บ้านศรีเกิด ,หมู่ที่ ๔ บ้านปางค่า ,หมู่ที่ ๕ บ้านฝาง ,หมู่ที่ ๖ บ้านตาแก้ว ,หมู่ที่ ๗ บ้านก้อด ,หมู่ที่ ๘ บ้านทุ่งขาม ,หมู่ที่ ๙ บ้านเด่นใหม่ ,หมู่ที่ ๑๐ บ้านนาท้อใหม่ ,หมู่ที่ ๑๑ บ้านค่าใหม่ไชยเจริญ

หมู่บ้าน	จำนวนหลังคาเรือน	ประชากรชาย	ประชากรหญิง	ประชากร รวม
๑. บ้านนาท้อ	๑๒๗	๑๔๒	๑๒๔	๒๖๖
๒. บ้านไชยสถาน	๑๓๑	๑๖๖	๑๙๖	๓๖๒
๓. บ้านศรีเกิด	๒๒๓	๓๔๔	๓๔๖	๖๙๐
๔. บ้านปางค่า	๑,๒๖๑	๗๕๕	๘๑๕	๑,๕๗๐
๕. บ้านฝาง	๑๙๘	๒๙๗	๒๘๕	๕๘๒
๖. บ้านตาแก้ว	๒๕๒	๓๗๓	๓๘๗	๗๖๐
๗. บ้านก้อด	๑๓๗	๑๗๒	๒๐๒	๓๗๔
๘. บ้านทุ่งขาม	๓๐๖	๓๐๓	๒๘๔	๕๘๗
๙. บ้านเด่นใหม่	๑๓๖	๑๘๖	๒๐๘	๓๙๔
หมู่บ้าน	จำนวนหลังคาเรือน	ประชากรชาย	ประชากรหญิง	ประชากร รวม

หมู่บ้าน	จำนวนหลังคาเรือน	ประชากรชาย	ประชากรหญิง	ประชากร รวม
๑๐.บ้านนาทอใหม่	๑๗๒	๑๙๑	๑๗๖	๓๖๗
๑๑.บ้านคำใหม่ไชยเจริญ	๘๙๓	๑,๑๓๙	๔๗๙	๑,๖๑๘
รวม	๓,๘๓๖	๔,๐๖๘	๓,๕๐๒	๗,๕๗๐

๒.๒ การเลือกตั้ง

- แยกตามผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

หมู่ที่	บุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ ๑๕ ปี			บุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ ๑๘ ปี			บุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ ๒๐ ปี			บุคคล ที่ต้อง ขึ้น ทะเบียน ทหาร	บุคคล ที่ต้อง เข้ารับ เกณฑ์ ทหาร
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม		
หมู่ ๑	๑๒๗	๑๐๗	๒๓๔	๑๒๔	๑๐๓	๒๒๗	๑๑๙	๑๐๐	๒๑๙	๑	๑
หมู่ ๒	๑๕๔	๑๗๙	๓๓๓	๑๔๙	๑๗๕	๓๒๔	๑๔๗	๑๗๐	๓๑๗	๓	๑
หมู่ ๓	๓๐๙	๒๙๖	๖๐๕	๒๙๖	๒๘๗	๕๘๓	๒๘๙	๒๘๓	๕๗๒	๔	๓
หมู่ ๔	๕๔๔	๖๒๙	๑,๑๗๓	๕๓๖	๖๐๔	๑,๑๔๐	๕๒๐	๕๙๒	๑,๑๑๒	๔	๕
หมู่ ๕	๒๕๓	๒๕๖	๕๐๙	๒๔๐	๒๔๖	๔๘๖	๒๓๓	๒๓๙	๔๗๒	๕	๓
หมู่ ๖	๓๓๘	๓๓๗	๖๗๕	๓๓๑	๓๒๙	๖๖๐	๓๒๕	๓๒๒	๖๔๗	๒	๓
หมู่ ๗	๑๔๖	๑๖๘	๓๑๔	๑๔๑	๑๖๓	๓๐๔	๑๓๖	๑๖๐	๒๙๖	๑	๑
หมู่ ๘	๒๕๘	๒๔๔	๕๐๒	๒๕๑	๒๓๘	๔๘๙	๒๔๕	๒๓๔	๔๗๙	๒	๒
หมู่ ๙	๑๕๓	๑๘๗	๓๔๐	๑๔๓	๑๘๓	๓๒๖	๑๓๖	๑๗๘	๓๑๔	๑	๑
หมู่ ๑๐	๑๖๒	๑๕๕	๓๑๗	๑๕๗	๑๔๙	๓๐๖	๑๕๒	๑๔๗	๒๙๙	๑	๒
หมู่ ๑๑	๑,๐๔๗	๓๗๒	๑,๔๑๙	๑,๐๓๔	๓๕๙	๑,๓๙๓	๑,๐๑๙	๓๕๐	๑,๓๖๙	๒	๓

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนประชากรรวมทั้งหมด ๗,๕๗๐ คน แยกเป็นชาย ๔,๐๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗๔ ของจำนวนประชากรทั้งหมด และหญิง ๓,๕๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๗ ของจำนวนประชากรทั้งหมด จำนวนครัวเรือน ๓,๘๓๖ หลังคาเรือน ประชากรเฉลี่ย ๕ คนต่อหลังคาเรือน ความหนาแน่นของประชากร ๓๐๗ คน ต่อตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นประชากรวัยเด็ก ประชากรนับถือศาสนาพุทธมีประเพณีการทำบุญตามพระพุทธศาสนาในเดือนต่างๆที่สืบสานต่อเนื่องกันมามีความเป็นอยู่แบบเครือญาติผูกพันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญกับพระพุทธสงฆ์ ผู้อาวุโส และผู้นำชุมชน ถือตามประเพณีแม่ประชาชนเริ่มรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาภายในตำบลแต่ยังอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมเอาไว้ซึ่งเกี่ยวกับชีวิตของคนไทย เช่น ประเพณีการแต่งงาน ประเพณีการบวช ฯลฯ ด้านศิลปะในรูปแบบของชาวไทยล้านนา ไทยทั่วไป เช่น การฟ้อนแอื้อง การฟ้อนเล็บ ด้านวัฒนธรรมการกินอยู่ ทานกับข้าวเหนียวเป็นหลัก รับประทานอาหารพื้นเมืองโดยการปลูกผักกินเอง เลี้ยงสัตว์ไว้บริโภค การแต่งการด้วยผ้าพื้นเมือง และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ โดยได้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาทุกโรงเรียนประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถานได้ส่งเสริมการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายการ	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปีปัจจุบัน ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ประชากรชาย	๓,๙๔๑	๓,๙๕๐	๔,๐๖๘	๔,๐๙๐	๔,๐๙๕
ประชากรหญิง	๓,๓๘๐	๓,๔๐๐	๓,๕๐๒	๓,๕๑๐	๓,๕๑๕
รวมประชากร	๗,๓๒๑	๗,๓๕๐	๗,๕๗๐	๗,๖๐๐	๗,๖๑๐
บ้าน(หลังคาเรือน)	๓,๕๘๐	๓,๕๘๐	๓,๘๓๖	๓,๘๔๐	๓,๘๔๕

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า ๑ ปี	๓๑	๒๔	๕๕
๑ - ๓ ปี	๑๐๔	๘๓	๑๘๗
๔ - ๖ ปี	๑๐๑	๑๐๓	๒๐๔
๗ - ๑๒ ปี	๑๙๗	๑๙๕	๓๙๒
๑๓ - ๑๕ ปี	๑๐๔	๙๗	๒๐๑
๑๖ - ๑๘ ปี	๑๐๘	๙๖	๒๐๔
๑๙ - ๒๕ ปี	๗๖๘	๓๐๗	๑,๐๗๕
๒๖ - ๔๐ ปี	๙๐๗	๘๐๘	๑,๗๑๕
๔๑ - ๕๙ ปี	๑,๑๗๒	๑,๑๗๕	๒,๓๔๗
๖๐ - ๖๙ ปี	๓๖๖	๓๔๖	๗๑๒
๗๐ - ๗๙ ปี	๑๕๗	๑๔๔	๓๐๑
๘๐ - ๘๙ ปี	๗๕	๘๑	๑๕๖
๙๐ - ๙๙ ปี	๑๑	๑๐	๒๑
๑๐๐ ปีขึ้นไป	-	-	-

- แยกตามช่วงอายุ (ปี) (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน)

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถานมีนโยบายที่จะพัฒนาด้านการพัฒนาคนยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนามุ่งเน้นที่จะพัฒนาคนตั้งแต่เกิดจนถึงตายด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมทุน โดยได้ร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทุกกลุ่ม และส่วนราชการต่างๆ ในการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการเป็นองค์รวมในการพัฒนาให้เป็นทั้งคนดีคนเก่งและมีความสามารถ บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม และศีลธรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมถึงการขัดเกลาให้เด็กและเยาวชนตระหนักและคำนึงถึงการดำเนินชีวิตในแบบเศรษฐกิจพอเพียงเป็นระบบแนวคิดที่มุ่งเน้นเด็กและเยาวชนในการส่งเสริมด้านการเรียนรู้ทักษะความเข้าใจและสามารถนำการเรียนรู้มาใช้ในวิถีชีวิตอย่างเป็นจริงได้ ในระบบมีแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกองพันทหารม้าที่ ๑๕ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลไชยสถาน โรงเรียนบ้านไชยสถาน และโรงเรียนนันทบุรีวิทยาในพระบรมราชานุเคราะห์ ทำให้ในระบบมีแหล่งเรียนรู้ จำนวน ๒ แหล่ง คือ แหล่งเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกองพันทหารม้าที่ ๑๕ และแหล่งเรียนรู้โรงเรียนนันทบุรีวิทยาในพระบรมราชานุเคราะห์

๔.๒ สาธารณสุข

จากปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนตำบลไชยสถานให้เกิดการพัฒนาสู่การบริการเชิงรุกแบบมีส่วนร่วมทั้งการสร้างสุขภาพและการซ่อมหรือฟื้นฟูสุขภาพ อันนำไปสู่การสร้างมาตรการทางสังคมเพื่อสนับสนุนการแสดงบทบาทในการเอาใจใส่สุขภาพของตนเอง สมาชิกในครอบครัวและชุมชน การส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชนของตนให้สามารถดูแลตนเองและผู้อื่นได้ด้วยกระบวนการร่วมกับภาคีเครือข่าย อาศัยกลุ่มประชาชนดูแลช่วยเหลือกันภายในชุมชน อาทิ คณะร่วมาย่อยผู้สูงอายุตำบลไชยสถาน กลุ่ม อสม. ทีมกู้ชีพกู้ภัยตำบลไชยสถาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไชยสถาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านป่าคำ กลุ่มส่งเสริมการออกกำลังกายบ้านฝาง มีแหล่งเรียนรู้ที่สามารถถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้จำนวน ๓ แหล่ง คือ แหล่งเรียนรู้คณะร่วมาย่อยผู้สูงอายุตำบลไชยสถาน แหล่งเรียนรู้ทีมกู้ชีพกู้ภัยตำบลไชยสถาน และแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมการออกกำลังกายบ้านฝาง

๔.๓ อาชญากรรม

สำหรับตำบลไชยสถานเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ไม่มีความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมรูปแบบใด เนื่องจากว่าตำบลไชยสถานสภาพพื้นที่อยู่กึ่งชนบทและกึ่งเมืองประชาชนยังพึ่งพาอาศัยกันและกันอยู่ อีกทั้งในส่วนราชการในตำบลส่วนใหญ่จะมีการป้องกันการก่อเหตุอาชญากรรมมียามคอยเฝ้าระวังป้องกันภัยที่เกิดขึ้น มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด มีหน่วยรักษาความปลอดภัยในพื้นที่

๔.๔ ยาเสพติด

เนื่องจากว่าตำบลไชยสถานมีลักษณะเป็นกึ่งเมือง กึ่งชนบท มีพื้นที่ครอบคลุม ๑๑ หมู่บ้าน ดังนั้นปัญหา ยาเสพติดในตำบลไชยสถานมีหลายประเภทไม่จะเป็นการเสพยาหรือ ยาบ้า ข้อมูลในเชิงลึกอาจจะมีการเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพยาเสพติด แต่ข้อมูลดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจซึ่งต้องมีการเฝ้าระวังและสอดส่องดูแล ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถานได้มีการหนุนเสริมในเรื่องของการป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายสู่เยาวชนโดยการอบรมให้ความรู้แก่เด็กเยาวชน นักเรียนในพื้นที่ มีการสนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการและหากมีผู้แสดงตัวต้องการบำบัดรักษา ก็ได้สนับสนุนงบประมาณส่งไปรักษากับทางโรงพยาบาล การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถานสามารถทำได้ตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ถึงแม้ว่าในพื้นที่ตำบลไชยสถานจะมีลักษณะเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบทมีทั้งชุมชนดั้งเดิมที่อาศัยมาตั้งแต่บรรพบุรุษและประชาชนหมู่บ้านจัดสรรที่เกิดขึ้นใหม่ตามความเจริญเติบโตของเขตเมืองน่าน และการย้ายศูนย์ราชการเข้ามาอยู่ในพื้นที่ตำบลไชยสถาน แต่ชุมชนดั้งเดิมยังมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อนบ้าน ยังมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ทำให้เกิดระบบจิตอาสาและการจัดสวัสดิการสังคมขึ้นในพื้นที่ตำบลไชยสถาน โดยมีแนวคิดที่จะให้ประชาชนมีความเสียสละและอาศัยกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข ปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ยึดหลักทฤษฎีความพอเพียงมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบโดยสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มและยังเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนเป็นเจ้าของและดำเนินการโดยกระบวนการชุมชนริเริ่มสร้างสรรค์จากชุมชนเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆในชุมชน สร้างกระบวนการเรียนรู้วิเคราะห์ปัญหาสู่แนวทางการแก้ไขแบบพึ่งพาตนเองโดยการศึกษาเรียนรู้แบ่งปันความรู้ทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชนภายใต้รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนโดยชุมชนที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไชยสถาน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านฝาง ชมรม To Be Number One ตำบลไชยสถาน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน ชมรมผู้สูงอายุระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล และคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุและคนพิการตำบลไชยสถาน ทำให้ในระบบมีแหล่งเรียนรู้จำนวน ๓ แห่ง คือ แหล่งเรียนรู้กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไชยสถาน กลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านฝาง ชมรม To Be Number One ตำบลไชยสถาน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคม/ขนส่ง มีถนนสายหลัก ๑๑ สาย ได้แก่

- (๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๙๑ สายน่าน – พะเยา
- (๒) ทางหลวงชนบท นน. ๔๐๐๔ สายปางค่า – น้ำปั่ว
- (๓) ทางหลวงชนบท นน. ๔๐๑๓ สายบ้านปางค่า – บ้านผาตูป
- (๔) ทางหลวงชนบท นน. ๔๐xx สายบ้านสมุน – บ้านศรีเกิด
- (๕) ทางหลวงท้องถิ่น (อบจ.น่าน) นน.ถ๑ – ๐๐๐๖ สายบ้านเขาน้อย – บ้านไชยสถาน
- (๖) ทางหลวงท้องถิ่น (อบจ.น่าน) นน.ถ๑ – ๐๐๐๗ สายบ้านเด่น – บ้านใหม่สุขสันต์
- (๗) ทางหลวงท้องถิ่น (อบจ.น่าน) นน.ถ๑ – ๐๐๐๑ สายบ้านเด่น – บ้านห้วยลี
- (๘) ทางหลวงท้องถิ่น (อบต.ไชยสถาน) สายบ้านทุ่งขาม – บ้านศรีเกิด – บ้านตาแก้ว
- (๙) ทางหลวงท้องถิ่น (อบต.ไชยสถาน) สายบ้านนาท้อ – ที่ว่าการอำเภอเมืองน่าน
- (๑๐) ทางหลวงท้องถิ่น (อบต.ไชยสถาน) สายบ้านนาท้อ – สำนักงานขนส่งจังหวัดน่าน
- (๑๑) ทางหลวงท้องถิ่น (อบต.ไชยสถาน) สายเรือนจำชั่วคราวเขาน้อย – บ้านปางค่า

๕.๒ การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าใช้คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของหลังคาเรือนโดยมีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่านเป็นหน่วยจ่ายกระแสไฟฟ้าให้บริการ

๕.๓ การประปา

มีระบบประปาผิวดิน ๘ แห่ง ทุกครัวเรือนมีประปาใช้

๕.๔ โทรศัพท์

ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลไชยสถานจะมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ ร้อยละ ๙๐

๕.๖ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

➤ ที่ทำการไปรษณีย์	๑	แห่ง
➤ สถานีโทรคมนาคมอื่นๆ	๑	แห่ง
➤ เสาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่	๒	แห่ง
➤ สถานีวิทยุชุมชน	๑	แห่ง

ครุภัณฑ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถาน

ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง

- รถยนต์โดยสาร (รถตู้)	๑	คัน
- รถบรรทุกขยะ	๓	คัน
- รถบรรทุกน้ำเอนกประสงค์	๑	คัน
- รถกระบะ (กู้ชีพ - กู้ภัย)	๑	คัน
- รถตู้ (กู้ชีพ - กู้ภัย)	๑	คัน
- รถกระบะบรรทุก	๑	คัน
- รถจักรยานยนต์	๓	คัน
- เรือไม้ขนาด ๕ ฝีพาย	๑๑	ลำ
- เรือกู้ภัย (อลูมิเนียมท้องแบน)	๑	ลำ

ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่

- โทรทัศน์สี	๓	เครื่อง
- วิทยุ - เทป	๑	ชุด
- กล้องถ่ายวิดีโอ	๒	เครื่อง
- กล้องถ่ายรูปดิจิทัล	๓	เครื่อง
- เครื่องเล่น DVD	๑	เครื่อง
- เครื่องถ่ายภาพนิ่ง (โปรเจคเตอร์)	๒	เครื่อง
- จานดาวเทียม	๓	เครื่อง
- ชุดเครื่องเสียง	๑	ชุด
- โทรโข่งชนิดสายสะพายไหล่	๑	ตัว
- เครื่องบันทึกโทรทัศน์วงจรปิด ๔ ช่อง	๒	ชุด
- กล้องโทรทัศน์วงจรปิด	๓	ตัว

ครุภัณฑ์สำรวจ

- ล้อวัดระยะ	๑	ตลับ
- เทปวัดระยะ	๑	ตลับ
- กล้องวัดระดับ (กำลังขยาย ๓๒ เท่า)	๑	ชุด

ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ

- วิทยุสื่อสารแบบมือถือ	๓	เครื่อง
- วิทยุสื่อสารและแท่นชาร์จแบตเตอรี่	๖	ชุด
- เครื่องขยายเสียง	๓	เครื่อง

ครุภัณฑ์การเกษตร

- เครื่องสูบน้ำ	๓	เครื่อง
- เครื่องปั้มน้ำ	๑	เครื่อง

- บันไดพับอลูมิเนียม	๑	อัน
- เครื่องตัดหญ้าแบบสะพาย	๕	เครื่อง
- เครื่องผสมอาหารสัตว์	๑	เครื่อง
- เครื่องบดอาหาร	๑	เครื่อง

ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว

- ตู้เย็น	๔	เครื่อง
- เครื่องทำน้ำร้อน-น้ำเย็น	๒	เครื่อง
- ถังแก๊ส	๓	ถัง
- หัวเตาแก๊ส	๔	ชุด

ครุภัณฑ์การก่อสร้าง

- สว่านกระแทกมาแท็ค	๑	อัน
- เลื่อยยนต์	๑	เครื่อง
- ท่อส่งน้ำเหล็ก	๑	ตัว
- บันไดอลูมิเนียม	๑	ชุด
- ค้อนปอนแท้	๑	อัน
- ค้อนปอนหัวกลม	๑	อัน
- พลั่ว	๒	อัน
- เครื่องยิงรีเวท	๑	อัน
- เครื่องตบดิน	๑	เครื่อง
- เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ	๖	เครื่อง
- หัวฉีดน้ำ	๓	ชุด
- สายส่งน้ำดับเพลิง	๔	เส้น
- ชุดดับเพลิง	๔	ชุด
- หน้ากากดับเพลิงป้องกันก๊าซพิษ	๔	อัน
- หมวกดับเพลิง	๔	ใบ
- ถุงมือดับเพลิง	๔	คู่
- รองเท้าเซฟตี้	๔	คู่
- สายดูดน้ำ	๑	เส้น

ครุภัณฑ์การศึกษา

- โต๊ะ – เก้าอี้	๑๐	ตัว
- โต๊ะเรียนเด็กเล็ก	๖	ตัว
- เก้าอี้พลาสติกเด็กเล็ก	๔๘	เส้น
- กระดานไวท์บอร์ด	๒	ชุด
- ตู้เก็บวัสดุการศึกษา	๓	ชุด

ครุภัณฑ์กีฬา

- ประตูปูฟุตบอล ๗ คน พร้อมตาข่าย	๒	หลัง
- โต๊ะเทเบิลเทนนิส	๓	ตัว
- เครื่องเล่นออกกำลังกายกลางแจ้ง	๑๑	ชุด
- แท่นรับรางวัล	๑	แท่น

ครุภัณฑ์โรงงาน

- เครื่องเจียตัด	๑	อัน
- เลื่อยวงเดือนไฟฟ้า	๑	อัน

ครุภัณฑ์อื่น

- เต้นท์ขนาดใหญ่	๕	หลัง
- ชุมนเฉลิมพระเกียรติ	๑	ชุด
- อุปกรณ์สนามเด็กเล่น (ศพด.ต.ไชยสถาน)	๗	ชุด
- เต้นท์ ๖ เสา	๑	หลัง
- ป้ายจราจร ขอรกภัยในความไม่สะดวก	๘	ป้าย
- ป้าย หยุดตรวจ	๒	อัน
- กรวยจราจร สีแดง	๘	อัน
- กระบองไฟฟ้าจราจร สีส้ม	๒๐	อัน
- เสื้อสะท้อนแสงสีส้ม	๒๒	ตัว
- เครื่องหาพิกัดสัญญาณดาวเทียม (GPS)	๑	เครื่อง

ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

- เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะพร้อมอุปกรณ์	๒๕	เครื่อง
- เครื่องสำรองไฟ	๕	เครื่อง
- เครื่องฟ็อกเก็ตพีซี	๑	เครื่อง
- เครื่องพิมพ์เอกสาร	๑๖	เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุค	๕	เครื่อง
- เครื่องสแกนเนอร์	๑	เครื่อง

ครุภัณฑ์สำนักงาน

- เครื่องพิมพ์ดีดไทย	๑	เครื่อง
- เครื่องถ่ายเอกสาร	๑	เครื่อง
- ตู้নির্য	๑	ตู้
- เครื่องสแกนนิ้วมือ	๑	เครื่อง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้สารเคมีในการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เพื่อกำจัดศัตรูพืช และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรทำให้สินค้าเกษตรปลอดภัยกำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นหนึ่งในพื้นที่ตำบลไชยสถานมีพื้นที่ในการทำการเกษตรที่จำกัด พื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ในการทำนาซึ่งให้ผลผลิตได้เพียงปีละหนึ่งครั้ง เนื่องจากระบบชลประทานยังไม่ดีพอ ทำให้เกิดแหล่งเรียนรู้ในด้านเกษตรกรรมยั่งยืนที่เป็นเกษตรแบบอินทรีย์ใช้พื้นที่ในการทำเกษตรไม่มากนัก เช่น แหล่งเรียนรู้พืชฟาร์ม แหล่งเรียนรู้การปลูกพืชไฮโดรโปนิคส์ กองพันทหารม้าที่ ๑๕ และแหล่งเรียนรู้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลไชยสถาน เป็นต้น แต่แหล่งเรียนรู้เหล่านี้ยังขาดการเชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้อื่นทำให้ไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นงานเด่นของตำบลมีศักยภาพสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้

๑) การประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ ทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้ และเลี้ยงสัตว์ รองลงมา คือ การค้าขาย รับจ้าง และรับราชการ

๒) ครัวเรือนเกษตร ร้อยละ ๘๗.๘๙ ของครัวเรือนทั้งหมด

- ๓) พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย ๖.๒๕ ไร่ต่อครัวเรือน
 ๔) แรงงานภาคเกษตรเฉลี่ย ๒ คน ต่อครัวเรือน
 ๕) รายได้ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี

๖) ลักษณะการถือครองที่ดินเกษตรกรส่วนใหญ่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หนังสือสำคัญในที่ดิน เป็นโฉนดและ สปก.๔-๐๑

- ๗) ต้นทุนการผลิตข้าวนาปีเฉลี่ย ๓,๓๓๓.๓๐ บาท ต่อไร่
 ๘) เครื่องมือการเกษตร เกษตรกรใช้รถไถเดินตามรถไถใหญ่ เครื่องพ่นยา เครื่องสูบน้ำ และเครื่องนวดข้าว นอกจากนี้ยังมีการใช้แรงงานสัตว์ในการทำการเกษตรอีกด้วย ได้แก่ โค และกระบือ

๖.๒ การประมง

ในตำบลไชยสถานไม่ได้ประกอบอาชีพการประมง

๖.๓ การปศุสัตว์

สำหรับการปศุสัตว์ในตำบลไชยสถาน ประชาชนส่วนใหญ่เลี้ยงหมู รองลงมาเลี้ยงวัว เลี้ยงเป็ด และเลี้ยงไก่

๖.๔ การบริการ

๑) สถานบริการสาธารณะ ได้แก่

➢ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถาน	๑ แห่ง
➢ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (โรงเรียนบ้านไชยสถาน)	๑ แห่ง
➢ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (โรงเรียนนันทบุรีวิทยา)	๑ แห่ง
➢ โรงเรียนเอกชน (โรงเรียนนิวิทย์)	๑ แห่ง
➢ ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	๑ แห่ง
➢ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน	๑ แห่ง
➢ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.ต.ไชยสถาน/ศพด.ม.พัน ๑๕)	๒ แห่ง
➢ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล(รพ.สต.ไชยสถาน/รพ.สต.บ้านปางค่า)	๒ แห่ง
➢ บ่อน้ำดื่ม (บ้านไชยสถาน)	๑ แห่ง
➢ หอประชุมขนาดใหญ่	๒ แห่ง

๑) หอประชุมอำเภอเมืองน่าน

๒) หอประชุมศูนย์ประชุมศูนย์ราชการจังหวัดน่าน

๒) สถานบริการด้านที่พักและร้านอาหาร

รีสอร์ต โรงแรม ห้องพัก ในพื้นที่ ๑๔ แห่ง ได้แก่

- ๑) เขาน้อยรีสอร์ต บ้านปางค่า หมู่ ๔
- ๒) ขวัญน่านรีสอร์ต บ้านปางค่า หมู่ ๔
- ๓) เรือนไม้งานรีสอร์ต บ้านทุ่งขาม หมู่ ๘
- ๔) น่านฟ้าชลธีรีสอร์ต บ้านทุ่งขาม หมู่ ๘
- ๕) ธารารีสอร์ต บ้านทุ่งขาม หมู่ ๘
- ๖) น่านรอยัลรีสอร์ต บ้านทุ่งขาม หมู่ ๘
- ๗) บ้านสวนลีลาวดีรีสอร์ต บ้านนาท้อ หมู่ ๑
- ๘) ศรีสุพรรณโฮม บ้านก้อด หมู่ ๗

- ๙) โรงแรมชนาสิน บ้านปางค่า หมู่ ๔
- ๑๐) หอพักธนาวิดี บ้านคำใหม่ไชยเจริญ หมู่ ๑๑
- ๑๑) พรพงษ์วิลเลจ บ้านปางค่า หมู่ ๔
- ๑๒) น่านกรีนเลควิว บ้านทุ่งขาม หมู่ ๘
- ๑๓) น่านศรีปิ่นนา บ้านทุ่งขาม หมู่ ๘
- ๑๔) บ้านสวนทุ่งผึ้ง บ้านคำใหม่ไชยเจริญ หมู่ ๑๑

ศูนย์อาหาร ๑ แห่ง

- ๑) ศูนย์อาหาร บิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์

ร้านอาหาร ๒๘ แห่ง ได้แก่

- ๑) บ้านสวนทุ่งผึ้ง หมู่ที่ ๑๑
- ๒) ปิติทุ่งเผ่า หมู่ที่ ๔
- ๓) ร้านอาหารพีชฟาร์มรีสอร์ทแอนด์คาราโอเกะ หมู่ที่ ๔
- ๔) อ้อยข้าวมันไก่ หมู่ที่ ๔
- ๕) สยามโภชนา (อาหารตามสั่ง) หมู่ที่ ๔
- ๖) เจ๊นข้าวมันไก่ หมู่ที่ ๔
- ๗) บุแคคิง (อาหารเกาหลี) หมู่ที่ ๔
- ๘) หมูจุ่มพอใจ หมู่ที่ ๔
- ๙) ไก่ย่างวิเชียร หมู่ที่ ๔
- ๑๐) ธิดาเลิศรส หมู่ที่ ๔
- ๑๑) ร้านลาบเปิด หมู่ที่ ๔
- ๑๒) ก๋วยเตี๋ยวเรือนายปาย หมู่ที่ ๔
- ๑๓) ร้านก๋วยเตี๋ยวน้ำซึ่ หมู่ที่ ๔
- ๑๔) ท้าววังผาหมูกระทะ หมู่ที่ ๔
- ๑๕) เพชรล่ำหมูกระทะ หมู่ที่ ๔
- ๑๖) ร้านเรณูโภชนา (อาหารตามสั่ง) หมู่ที่ ๔
- ๑๗) ร้านเจ้แดง หมู่ที่ ๑๑
- ๑๘) ร้านกาแฟ ฅนเดโซ หมู่ที่ ๑๑
- ๑๙) ร้านค่างามกาแฟสด หมู่ที่ ๑๑
- ๒๐) ร้านกาแฟ Attitude
- ๒๑) ร้านกาแฟชมพู่ภูคา หมู่ที่ ๔
- ๒๒) ร้านขายน้ำปั่น (น.ส.พัชรนันท์ ธำวานิช) หมู่ที่ ๒
- ๒๓) ร้านบ้านสวน หมู่ที่ ๑
- ๒๔) ร้านสุกี้ (นางปราณี ทันทาหะ) หมู่ที่ ๒
- ๒๕) ร้านลาบบ้านสวน หมู่ที่ ๘
- ๒๖) ร้านผัดไทยนางบุญเต็ม นาคบุตร หมู่ที่ ๑
- ๒๗) ร้านข้าวซอยสุมารีย์ หมู่ที่ ๖
- ๒๘) ร้านก๋วยเตี๋ยวยอดรัก หมู่ ๒

๖.๕ การท่องเที่ยว

๑. แหล่งโบราณคดีหมู่บ้านสันติภาพ ๒

เจ้าหน้าที่และทีมช่างกรมศิลปากรที่ ๗ จังหวัดน่าน เข้าขุดค้นและตรวจสอบวัตถุทางโบราณคดี พบ เครื่องถ้วยจีน เครื่องถ้วยเวียดนาม และแหล่งเตาล้านนาเก่าแก่ ประมาณราวปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๐ - ๒๑ นอกจากนี้ยังพบเตาตะกรับโบราณ อายุไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ปี จำนวน ๓ เตา และลึกไปอีกชั้นพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณจำนวน ๒ โครง โดยใกล้กันยังพบเครื่องอุทิศ เป็นภาชนะดิน เครื่องถ้วย ขวานสำริด พร้อมเครื่องประดับที่เป็นลูกปัดหิน ลูกปัดที่ทำจากเปลือกหอย ถูกฝังไว้พร้อมกันอีกด้วย คาดมีอายุก่อนประวัติศาสตร์ กว่า ๓ พันปี โดยวัตถุโบราณทั้งหมดขุดพบภายในบริเวณสวนมะม่วงกลางหมู่บ้านสันติภาพ ตำบลไชยสถาน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน หลังจากที่นายสันติภาพ อินทรพัฒน์ อดีตสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดน่าน ได้ปรับพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งเป็นพื้นที่เก่ามานานกว่า ๒๐ ปี เพื่อจะเตรียมสร้างเป็นสนามแบดมินตัน นักโบราณคดีจากสำนักศิลปากรที่ ๗ น่าน เปิดเผยว่าจากหลักฐานต่างๆที่ขุดพบได้บ่งบอกว่าในพื้นที่เดียวกันมีการอาศัยอยู่ใน ๒ ยุคสมัย คือยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคพุทธศตวรรษที่ ๒๐ - ๒๑ อีกทั้งการขุดเจอกระดูกมนุษย์พร้อมกับสิ่งของเครื่องใช้โบราณครั้งนี้มีความสำคัญและเป็นที่น่ายินดีอย่างมาก เป็นครั้งแรกที่มีการขุดพบกระดูกมนุษย์ในพื้นที่จังหวัดน่าน ซึ่งเป็นหลักฐานครั้งสำคัญนำไปสู่การพิสูจน์ว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าวนี้ มีชุมชนอาศัยอยู่ก่อนประวัติศาสตร์ ทำให้เห็นถึงความเชื่อ และวิถีชีวิตชุมชน รวมถึงเป็นการเพิ่มเติมข้อมูลในช่วงสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ของเมืองน่านอีกด้วย

๒. หนองน้ำนาท้อ

หนองน้ำนาท้อเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ ๗๓ ไร่ ตั้งอยู่บริเวณบ้านนาท้อ หมู่ที่ ๑ และบ้านนาท้อใหม่ หมู่ที่ ๑๐ รอบหนองมีถนนโดยรอบ สามารถใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกายโดยการเดิน วิ่ง และปั่นจักรยานได้

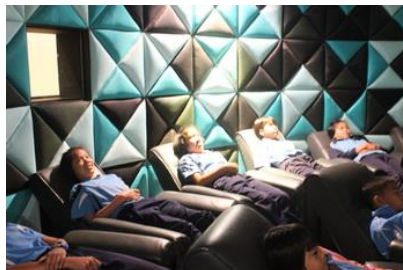
๓. หอศิลป์ฟิงพุกษ์

เป็นสถานที่ที่ใช้จัดแสดงผลงานของคุณสุรเดช กาละเสน ศิลปินชาวน่าน ผู้ที่ไม่เคยผ่านการร่ำเรียนด้านศิลปะโดยตรงจากสถาบันการศึกษาใด หากแต่อาศัยความรักด้านศิลปะพร้อมกับการฝึกฝนด้วยตนเอง ตั้งอยู่ที่บ้านนาท้อใหม่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไชยสถาน

๔. ศูนย์การเรียนรู้ดาราศาสตร์และหอดูดาวเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๕๕ พรรษา อาคารดารานกาศน์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน

อาคาร “ดารานกาศน์” ศูนย์การเรียนรู้ดาราศาสตร์และหอดูดาวเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๕๕ พรรษา เปิดทำการเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้สร้างขึ้นเพื่อมุ่งเน้นให้จังหวัดน่านเป็นเมืองแห่งปัญญา เพื่อเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางวิชาการ โดยเปิดให้บริการ วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐ น. – ๑๖.๓๐ น. และเปิดทำการวันเสาร์และอาทิตย์มีรอบฉาย ๒ รอบ คือ เวลา ๑๐.๐๐ น. และ ๑๔.๐๐ น. ค่าเข้าชมฟรี มีจำนวนที่นั่ง ๓๔ ที่นั่ง ใช้เครื่องฉายดาวแบบ Digitalis Digitalism Gamma ตั้งอยู่เลขที่ ๕๘๘ บ้านคำใหม่ไชยเจริญ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลไชยสถาน บริเวณดังกล่าวถือเป็นจุดที่สูงที่สุดของตำบลไชยสถาน ดังนั้นจึงสามารถมองเห็นภูมิทัศน์ตำบลไชยสถานได้ทั้งหมด

๕. ศูนย์เครื่องเงินชมพูกา

เครื่องเงินชมพูกาจัดเป็นของฝากที่ขึ้นชื่อของจังหวัดน่านโดยฝีมือชาวเขาน่าน เมียน(เย้า) และม้ง(แม้ว) ส่วนมากทำเป็นเครื่องประดับ เช่น กำไล สร้อยคอ สร้อยข้อมือ ต้มหู แหวน ซึ่งได้ริเริ่มทำเป็นอาชีพตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ เนื่องจากขาดความรู้และประสบการณ์ในด้านการค้าจึงถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางมาโดยตลอด ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้านหัตถกรรมฝีมือเครื่องประดับเงิน เย็บปัก ประดิษฐ์ และสิ่งทอได้รวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรมในการผลิตและการตลาดเกี่ยวกับงานด้านหัตถกรรมฝีมือเครื่องประดับเงิน และงานเย็บปัก ประดิษฐ์ของชาวเขาในนามศูนย์เครื่องเงินชมพูกาและหัตถกรรมเมืองน่าน ทำให้ศูนย์เครื่องเงินชมพูกาและหัตถกรรมเมืองน่านเป็นอีกหนึ่งหน่วยงานหนึ่งที่ได้เข้ามาพัฒนาต่อยอดในเรื่องการผลิตเครื่องเงินเมืองน่านให้มีคุณภาพ โดยที่งานเครื่องเงินจะเป็นฝีมือของชาวเขาเผ่าเมียน(เย้า) และม้ง(แม้ว) ซึ่งเป็นชนเผ่าชาวเขาในพื้นที่สูงของจังหวัดน่านซึ่งเชี่ยวชาญงานเครื่องเงินมาแต่ยุคโบราณ ลายเงินที่สลักลงลายมีความเป็นเฉพาะตัวทางศูนย์ทำหน้าที่ผลิตและจำหน่าย โดยเป็นศูนย์ให้ความรู้ฝึกอาชีพให้กับคนในชุมชนกว่า ๒๐๐ ครอบครัว โดยทางศูนย์ได้รับรางวัลสินค้า OTOP ระดับ ๕ ดาว (สูงสุดของระดับ OTOP) ราคาขายตามน้ำหนักแล้วแต่ความยากง่ายของลวดลายนอกจากเครื่องประดับแล้วยังมีประเภทเครื่องใช้ด้วย เช่น สลุงหรือขันกระบาย ช้อน ราคาจะค่อนข้างสูงเพราะน้ำหนักมาก ข้อควรระวังในการใช้ของประเภทนี้ คืออย่านำไปใส่ของร้อนอย่างแกงหรือของเค็มอย่างน้ำพริกเพราะจะทำให้สีของเงินเปลี่ยน ล้างไม่ออกต้องนำไปคัดใหม่ด้านราคาก็แสนจะคุ้มค่าเพราะกว่าจะออกมาเป็นเครื่องเงินที่งดงามได้นั้นต้องผ่าน “การหุ้ม” หมายถึงการตีหรือรีดเงินเป็นแผ่นบางๆ แล้วนำมาหุ้มหรือคลุม แล้วจึงเข้าสู่กระบวนการ “การหล่อ” หมายถึงการทำแม่พิมพ์แล้วนำโลหะเงินที่หลอมละลายเทลงในแม่พิมพ์ให้เป็นรูปและลวดลายตามแม่พิมพ์นั้น แล้วค่อย “ดุน” หมายถึงการตีหรือรีดแผ่นเงินให้เป็นแผ่นบางๆแล้วใช้เครื่องมือการกดบนผิวหน้าโลหะให้เกิดเป็นรอยลวดลาย เรียกว่าดุนหรือรูปดุน เสร็จก็ต้องนำมา “แกะลาย” หมายถึงการทำลวดลายโดยใช้วัตถุมีคม เช่น สิว แกะให้เกิดเป็นลวดลายแล้วนำมา “แกะไหล” หมายถึง การเคลือบสิ่งที่เป็นโลหะด้วยเงินหรือทองโดยการหลอมละลายให้โลหะเงินหรือทองเหลวแล้วนำไปทาหรือเคลือบให้ติดบนโลหะอื่นเสร็จแล้วก็เข้าสู่ “การคร่ำ” หมายถึงการเอาเงินฝังเป็นลวดลายในโลหะเทคนิคการคร่ำมีทั้งโลหะที่เป็นเงินและทองคำ เรียกว่าคร่ำเงินและคร่ำทองนิยมทำกับภาชนะมีคม ส่วนวิธีเลือกซื้อเงินแท้ของเมืองน่านนั้นจะไม่มันแวววาวเนื้อโลหะอ่อน โดยเฉพาะที่ตะขอ อีกทั้งน้ำหนักจะมากกว่าสแตนเลส พื้นผิวเครื่องเงินจะเรียบประณีตเนื่องจากทำด้วยมือในปัจจุบันศูนย์เครื่องเงินชมพูกาและหัตถกรรมเมืองน่านเป็นสถานที่ผลิตรับซื้อและรับฝากขายสินค้างานด้านหัตถกรรมฝีมือต่างๆจากชาวเขาและชาวบ้านทั่วทั้งจังหวัดน่านโดยมีสมาชิกหรือช่างฝีมือที่รับงานของศูนย์ไปประกอบการ ๕๐ ครอบครัว (จำนวนช่าง ๖๐ คน)

๖.๖ อุตสาหกรรม

- ไม่มี

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

ธนาคาร ๕ แห่ง ได้แก่

- ๑) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาปางค่า
- ๒) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาบักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์ (มหาชน)
- ๓) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาบักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์ (มหาชน)
- ๔) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาบักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์ (มหาชน)
- ๕) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาบักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์ (มหาชน)

ตู้ ATM มี ๙ แห่ง คือ

- ๑) ตู้ ATM ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาปางค่า
- ๒) ตู้ ATM ธนาคารกสิกรไทย ที่บักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์
- ๓) ตู้ ATM ธนาคารกรุงไทย ที่บักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์
- ๔) ตู้ ATM ธนาคารกรุงเทพ ที่บักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์
- ๕) ตู้ ATM ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ที่บักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์
- ๖) ตู้ ATM ธนาคารทหารไทย บริเวณหน้ากองพันทหารม้าที่ ๑๕ จังหวัดน่าน
- ๗) ตู้ ATM ธนาคารออมสิน บริเวณโกลบอลเฮ้าส์
- ๘) ตู้ ATM ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร บริเวณโกลบอลเฮ้าส์
- ๙) ตู้ ATM ธนาคารกรุงไทย บริเวณโกลบอลเฮ้าส์

หน่วยธุรกิจขนาดใหญ่ ได้แก่

- ๑) บักชีชูเปอร์เซ็นต์เตอร์
- ๒) โกลบอลเฮ้าส์
- ๓) บริษัทชูชุกินานอโต้เซลล์
- ๔) ปางค่าฟอร์นิเจอร์
- ๕) ฉัตรมณฑลค้าไม้
- ๖) หจก.เหล็กทรัพย์

ปั้มน้ำมัน ได้แก่

- ๑) ปั้บบางจากของสหกรณ์เพื่อการเกษตรเมืองน่าน บ้านหมู่ที่ ๔
- ๒) ปั้ม PND ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเล็กไพบูลย์ บ้านหมู่ที่ ๔

ร้านค้าของชำ ได้แก่

- ๑) ร้านนายพินิจ ศรีพลพรรค หมู่ ๔
- ๒) ร้านนางไพฑูรย์ อุ่นเรือน หมู่ ๘
- ๓) ร้านนางอุบล ทองยัง หมู่ ๘
- ๔) ร้านนางรี คนการ หมู่ ๘
- ๕) ร้านนางประกายดาว ไชยมงคล หมู่ ๕
- ๖) ร้านนางพองจันทร์ แก้วอนันต์ หมู่ ๙
- ๗) ร้านนางผิน อินน้อย หมู่ ๙
- ๘) ร้านนายชาติชาย เรืองเทศ หมู่ ๓

- ๙) ร้านนายสมุน หาญกัน หมู ๓
- ๑๐) ร้านนางแฝง อีปิ่นแก้ว หมู ๓
- ๑๑) ร้านนางอ้อย หมู ๓
- ๑๒) ร้านนางเรียม หมู ๓
- ๑๓) ร้านนางกล้วย ฦ น่าน หมู ๙
- ๑๔) ร้านหน้าโรงเรียนบ้านไชยสถาน หมู ๙
- ๑๕) ร้านริมตลาดบ้านไชยสถาน หมู ๒
- ๑๖) ร้านนางจิระพรรณ หมู ๖
- ๑๗) ร้านนางจิ้น หมู ๖
- ๑๘) ร้านขายของชำไกล่หนองถ่าน หมู ๖
- ๑๙) ร้านบ้านน้องจอย หมู ๗
- ๒๐) ร้านนางยา ใจอารี (บริเวณสามแยกบ้านก้อด หมู ๗
- ๒๑) ร้านนางอารี ใจมา หมู ๗
- ๒๒) ร้านนางบัวเรียว หมู ๑
- ๒๓) ร้านนางทูล สิทธิวิทย์ หมู ๑
- ๒๔) ร้านนางพรพิมล อามลา หมู ๑๐
- ๒๕) ร้านนางแก้ว สดางค์รัตน์ หมู ๑๐
- ๒๖) ร้านนางศรีดา ยะหมื่น หมู ๑๐

ตลาดสด ๓ แห่ง ได้แก่

- ๑) ตลาดน่านเจ้า
- ๒) ตลาดบ้านไชยสถาน
- ๓) ตลาดเข้าบ้านตาแก้ว

หมู่บ้านจัดสรร

- ๑) หมู่บ้านน่านเจ้า หมู่ที่ ๔
- ๒) หมู่บ้านทีพีแลนด์ หมู่ที่ ๔
- ๓) หมู่บ้านสันติภาพ ๑ หมู่ที่ ๔
- ๔) หมู่บ้านสันติภาพ ๒ หมู่ที่ ๔
- ๕) หมู่บ้านณัฐนันท์ หมู่ที่ ๑๐
- ๖) หมู่บ้านนครน่านวิลเลจ หมู่ที่ ๑๐

กลุ่มอาชีพ

ตำบลไชยสถานเป็นพื้นที่ที่ติดกับเขตเทศบาลเมืองน่าน ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดน่าน ทำให้เป็นตลาดรองรับการผลิตสินค้าที่สำคัญของตำบล ประกอบกับความอุดมสมบูรณ์ ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการต่างๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับที่ตั้งของส่วนราชการต่างๆ เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดน่าน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดน่าน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน ฯลฯ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มของประชาชน เพื่อผลิตสินค้าต่างๆ มีการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี มีการส่งเสริมการออม เช่น กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารจากเนื้อสัตว์และพืชบ้านทุ่งขาม กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกิดแก้วสมุนไพร กลุ่มหัตถกรรมหวาย กลุ่มหน่อไม้แป้น และกลุ่มกรรมการโครเชต์ โดยมีแหล่งเรียนรู้จำนวน ๓ แหล่ง ที่มีการพัฒนาอย่าง

โดดเด่น เหมาะที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ คือ แหล่งเรียนรู้กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารจากเนื้อสัตว์และพืช บ้านทุ่งขาม แหล่งเรียนรู้กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกิดแก้วสมุนไพรไทย และแหล่งเรียนรู้กลุ่มหัตถกรรมหวาย

๑. กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารจากเนื้อสัตว์และพืชบ้านทุ่งขาม

ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๘๖ บ้านทุ่งขาม หมู่ที่ ๘ ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน นาง วงเดือน สร้อยสุริยานุกูล ประธานกลุ่ม ๐๘๙๔๗๖๖๐๗๖๖ กลุ่มวัยทำงาน ได้แก่ สตรีบ้านทุ่งขาม จำนวน ๑๕ คน

กลุ่มสตรีบ้านทุ่งขามหมู่ที่ ๘ ได้รวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารจากเนื้อสัตว์ และพืช บ้านทุ่งขาม มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ เนื่องจากแม่บ้านทุกคนต่างก็มีความสามารถในการทำขนม และในพื้นที่ก็มี วัตถุดิบอยู่แล้วบางส่วนเช่น ใบตอง กระเทียม พริกขี้หนู ข้าวเหนียว ที่สามารถหาซื้อได้ง่ายในพื้นที่ ทำให้เกิดการ กระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ด้วยในการทำงานจะใช้หลักการความสามัคคี ความซื่อสัตย์ และ การมีส่วนร่วม คือ แบ่งกลุ่มแม่บ้านได้ร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันดำเนินการ ร่วมกันรับผลประโยชน์ และร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ โดยได้รับการหนุนเสริมจากสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมือง

เกษตรอำเภอเมืองน่าน ศูนย์ กศน. ตำบลไชยสถาน ปศุสัตว์จังหวัดน่าน มาสนับสนุนด้าน วิชาการและการตลาดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไชยสถาน สนับสนุนด้านวิชาการงานสุขาภิบาล และ องค์การส่วนตำบลไชยสถาน มาสนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์และก่อสร้างอาคารที่ทำการของกลุ่ม

๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกิดแก้วสมุนไพรไทย

ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๔ บ้านศรีเกิด หมู่ที่ ๓ ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน นาง จันทรี ปันแก้ว ประธานกลุ่ม ๐๘๗๑๗๖๕๐๖๐, ๐๕๔๗๗๓๕๗๗ กลุ่มวัยทำงาน ได้แก่ สตรี บ้านศรีเกิด จำนวน ๙ คน

การดำเนินงานของกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกิดแก้วสมุนไพรไทยมีการนำใช้ทุนทางสังคม ได้แก่ ใน ระดับบุคคล มีการนำใช้ทุนทางสังคมระดับบุคคล คือ นางจันทรี ปันแก้ว ผู้ก่อตั้งกลุ่มอดีตเคยเป็นแม่ค้า มีความ ชำนาญด้านการค้าขายและการตลาด ต่อมาได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรต่างๆ ของทาง ราชการ ทำให้สามารถประสานงานกับส่วนต่างๆให้มาช่วยสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มจนประสบความสำเร็จมาถึง ๑๖ ปี และยังอนุญาตให้ใช้บ้านของตนเองเป็นที่ทำการของกลุ่ม ปัจจุบันมีสมาชิก ๙ คน ดังนี้

๑) นางจันทรี ปันแก้ว	ประธานกลุ่ม	๑๐๔	หมู่ ๓
๒) นางญาณิศาธิ ปันแก้ว	รองประธาน	๕๗	หมู่ ๓
๓) นางจิตร ทะนันไชย	เหรัญญิก	๗๐	หมู่ ๓
๔) นางนิตยา อุ่นเรือน	ประชาสัมพันธ์	๓๒	หมู่ ๓
๕) นางนงนภัส ปันแก้ว	เลขานุการ	๑๙๒	หมู่ ๓
๖) นางจันทรีทิพย์ ดวงแก้ว	สมาชิก	๔๙	หมู่ ๓
๗) นางนงรักษ์ มาก่อง	สมาชิก	๒	หมู่ ๓
๘) นางขันแก้ว เขียวสมบัติ	สมาชิก	๗๔	หมู่ ๓
๙) นางเพ็ญ อุ่นเรือน	สมาชิก	๖๒	หมู่ ๓

๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหวายบ้านก้อด

ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๔๕ บ้านก้อด หมู่ที่ ๗ ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน นางอำพร ณะนะสม ประธานกลุ่ม ๐๘๙๙๙๙๑๖๑๙, ๐๕๔๗๑๖๐๘๒ การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหวาย บ้านก้อด รับจึกสานชุดรับแขกลายดอกพิกุล ชุดชั้นโดก ฉากกั้น เก้าอี้นอน เก้าอี้ครึ่งนั่งครึ่งนอน เก้าอี้จั่ว และ ตะกร้าหวาย

๖.๘ แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ - ๕๐ ปี บางส่วนไปรับจ้างทำงานในพื้นที่ โดยเฉพาะห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร ในเมืองและนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ

๗.เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น(ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๒ข้อมูลด้านการเกษตร

๑) บ้านนาทอ หมู่ที่ ๑

จำนวนประชากร ๒๖๖ คน ชาย ๑๔๒ คน หญิง ๑๒๔ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๑๒๗ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๓๖๓ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๔๘ ครัวเรือน ๒๕๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒) ทำสวน	สวนลำไย	๕ ครัวเรือน ๑๘ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนมะม่วง	๒ ครัวเรือน ๑๕ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนมะขาม	๒ ครัวเรือน ๑๕ ไร่	๑๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวน ยางพารา	๑ ครัวเรือน ๑๗ ไร่	๑๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓) ทำไร่	-ไร่	ครัวเรือน ไร่	-กก./ไร่	-บาท/ไร่	-บาท/ไร่
	☐ อื่นๆ โปรดระบุ	๒๐ ครัวเรือน ๗๒ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่
	ถั่วเหลือง				
๒.๔) อื่นๆ	☒ อื่นๆ โปรดระบุ	ครัวเรือน ไร่	-กก./ไร่	-บาท/ไร่	-บาท/ไร่

๒) บ้านไชยสถาน หมู่ที่ ๒

จำนวนประชากร ๓๖๒ คน ชาย ๑๖๖ คน หญิง ๑๙๖ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๑๓๑ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๕๔๕ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๘๙ ครัวเรือน ๓๒๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๒๑ ครัวเรือน ๑๕ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๒๐,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนลิ้นจี่	๑ ครัวเรือน ๖ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนมะม่วง	๑ ครัวเรือน ๘ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนส้มเขียวหวาน	๒ ครัวเรือน ๒๐ ไร่	๗๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๔,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ -ไร่ข้าวโพด	๗ ครัวเรือน ๘๐ ไร่	๘๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๐๐ บาท/ไร่
	☒ อื่นๆ โปรดระบู่แก้ว เหลือง	๒๐ ครัวเรือน ๗๒ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่นๆ	☐ อื่นๆ โปรดระบู่	ครัวเรือน ไร่	-กก./ไร่	-บาท/ไร่	-บาท/ไร่

๓.) บ้านศรีเกิด หมู่ที่ ๓

จำนวนประชากร ๖๙๐ คน ชาย ๓๔๔ คน หญิง ๓๔๖ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๒๒๓ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๑,๐๕๐ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขต ชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๑๒๕ ครัวเรือน ๔๕๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ ไร่
	☐ นอกเขต ชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒) ทำ สวน	สวนลำไย	๑๗ ครัวเรือน ๗ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ ไร่
	สวนมะม่วง	๕ ครัวเรือน ๕ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ ไร่
	สวน ส้มเขียวหวาน	๔ ครัวเรือน ๒๐ ไร่	๗๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๔,๐๐๐ บาท/ ไร่
๒.๓) ทำไร่	☒ ไร่ข้าวโพด	๑๐๖ ครัวเรือน ๕๐๑ ไร่	๘๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๒,๔๐๐ บาท/ ไร่
	☒ ถั่วเขียว	๔ ครัวเรือน ๒๐ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ ไร่
	☒ อื่นๆโปรด ระบุปลูกถั่ว เหลืองในฤดูแล้ง	๔๐ ครัวเรือน ๓๐๐ ไร่	๓๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ ไร่
๒.๔) อื่นๆ	☒ อื่นๆโปรด ระบุ	ครัวเรือน ไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่

๔.) บ้านปางค่า หมู่ที่ ๔

จำนวนประชากร ๑,๕๗๐ คน ชาย ๗๕๕ คน หญิง ๘๑๕ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๑,๒๖๑ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๑,๘๗๑ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๖๒ ครัวเรือน ๓๕๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๑๔ ครัวเรือน ๗ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนมะขามหวาน	๑ ครัวเรือน ๑ ไร่	๑๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๑๐ ครัวเรือน ๕๐ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ไร่
	ปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๕ ครัวเรือน ๕๐ ไร่	๒๘๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๖๔๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่นๆ	☐ อื่นๆโปรดระบุ	ครัวเรือน ไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่

๕) บ้านฝาง หมู่ที่ ๕

จำนวนประชากร ๕๘๒ คน ชาย ๒๙๗ คน หญิง ๒๘๕ คน
ครัวเรือนทั้งหมด ๑๙๘ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๔๓๔ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๙๕ ครัวเรือน ๓๘๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๑๔ ครัวเรือน ๗ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนมะขามหวาน	๑ ครัวเรือน ๑ ไร่	๑๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๑๐ ครัวเรือน ๕๐ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ไร่
	ปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๑๘ ครัวเรือน ๑๘๔ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่น	☐ อื่นๆโปรดระบุ	ครัวเรือน ไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่

๖) บ้านตาแก้ว หมู่ที่ ๖

จำนวนประชากร ๗๖๐ คน ชาย ๓๗๓ คน หญิง ๓๘๗ คน
ครัวเรือนทั้งหมด ๒๕๒ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๑,๔๒๖ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน	๑๒๗ ครัวเรือน ๔๕๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☒ นาปี ☐ นาปรัง				
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๑๘ ครัวเรือน ๑๕ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวน มะม่วง	๖ ครัวเรือน ๖ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวน ส้มเขียวหวาน	๑ ครัวเรือน ๒ ไร่	๗๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๔,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ ไร่ข้าวโพด	๕ ครัวเรือน ๓๖ ไร่	๘๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๐๐ บาท/ไร่
	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๓๒ ครัวเรือน ๒๙๐ ไร่			
๒.๔)อื่น	☐ อื่นๆโปรดระบุถั่วเหลืองในฤดูฝน	๑๗ ครัวเรือน ๑๓๖ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่

๗) บ้านก้อด หมู่ที่ ๗

จำนวนประชากร ๓๗๔ คน ชาย ๑๗๒ คน หญิง ๒๐๒ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๑๓๗ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๕๔๘ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๖๔ ครัวเรือน ๔๓๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนมะขามหวาน	๓ ครัวเรือน ๑๕ ไร่	๑๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๓,๐๐๐บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๓๑ ครัวเรือน ๒๐๐ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่น	☐ อื่นๆโปรดระบุถั่วเหลืองในฤดูฝน	๑๑ ครัวเรือน ๕๘ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่

๘) บ้านทุ่งขาม หมู่ที่ ๘

จำนวนประชากร ๕๘๗ คน ชาย ๓๐๓ คน หญิง ๒๘๔ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๓๐๖ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๒,๔๓๐ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๘๑ ครัวเรือน ๓๕๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๒๐ ครัวเรือน ๑๐ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๐,๐๐๐บาท/ไร่
	สวน ลิ้นจี่	๑๐ ครัวเรือน	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๐,๐๐๐บาท/ไร่
		๕๐ ไร่			
	สวน มะม่วง	๘ ครัวเรือน ๘ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ ไร่ข้าวโพด	๓๗ ครัวเรือน ๒๕๒ ไร่	๘๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๔,๐๐๐ บาท/ไร่
	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๑๕ ครัวเรือน ๑๘๐ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่น	☐ อื่นๆโปรดระบุ	ครัวเรือน ไร่	กก./ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่

๙) บ้านเด่นใหม่ หมู่ที่ ๙

จำนวนประชากร ๓๙๔ คน ชาย ๑๘๖ คน หญิง ๒๐๘ คน
ครัวเรือนทั้งหมด ๑๓๖ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๒๒๓ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๖๒ ครัวเรือน ๒๑๐ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๑๗ ครัวเรือน ๒๗ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวน ลิ้นจี่	๑๐ ครัวเรือน ๑๕ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๐,๐๐๐บาท/ไร่
	สวน มะม่วง	๕ ครัวเรือน ๑๐ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวน ส้มเขียวหวาน	๑ ครัวเรือน ๕ ไร่	๗๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๔,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ ไร่ถั่วเขียว	๖ ครัวเรือน ๒๐ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่
	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๒๕ ครัวเรือน ๑๒๐ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่น	☐ อื่นๆโปรดระบุถั่วเหลืองในฤดูฝน	๑๗ ครัวเรือน ๙๗ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่

๑๐) บ้านนาท้อใหม่ หมู่ที่ ๑๐

จำนวนประชากร ๓๖๗ คน ชาย ๑๙๑ คน หญิง ๑๗๖ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๑๓๒ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๕๖๕ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๒๗ ครัวเรือน ๑๑๗ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๖ ครัวเรือน ๕๐ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๑๘ ครัวเรือน ๑๒๘ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่น	☐ อื่นๆโปรดระบุถั่วเหลืองในฤดูฝน	๑๑ ครัวเรือน ๔๓ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่

๑๑) บ้านคำใหม่ไชยเจริญ หมู่ที่ ๑๑

จำนวนประชากร ๑,๖๑๘ คน ชาย ๑,๑๓๙ คน หญิง ๔๗๙ คน

ครัวเรือนทั้งหมด ๘๙๓ ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด ๕๖๕ ไร่

ประเภทของการทำเกษตร		จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย(บาท/ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย(บาท/ไร่)
๒.๑) ทำนา	☒ ในเขตชลประทาน ☒ นาปี ☐ นาปรัง	๓๕ ครัวเรือน ๒๖๓ ไร่	๖๒๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๑๐๐ บาท/ไร่
	☐ นอกเขตชลประทาน	-ครัวเรือน -ไร่	- กก./ไร่	- บาท/ไร่	- บาท/ไร่
๒.๒)ทำสวน	สวนลำไย	๓ ครัวเรือน ๑๐ ไร่	๒,๐๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่
	สวนมะม่วง	๑๕ ครัวเรือน ๒ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๑,๕๐๐ บาท/ไร่	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๓)ทำไร่	☒ ไร่ข้าวโพด	๑ ครัวเรือน ๓ ไร่	๘๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๐๐ บาท/ไร่
	☒ อื่นๆโปรดระบุปลูกถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	๑๘ ครัวเรือน ๑๒๘ ไร่	๒๐๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๒.๔)อื่น	☐ อื่นๆโปรดระบุถั่วเหลืองในฤดูฝน	๑๑ ครัวเรือน ๔๓ ไร่	๒๕๐ กก./ไร่	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๓,๒๕๐ บาท/ไร่

๗.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร
(๑) บ้านนาท้อ หมู่ที่ ๑

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด	
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ		
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี		
		เพียงพอ (แห่ง)		
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.	
☐ ๑.แม่น้ำ				
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร				
☐ ๓.คลอง				
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑			
☐ ๕.น้ำตก				
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ)				
๖.๑)				
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น				
☐ ๑.แก้มลิง				
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ				
☐ ๓.ฝาย				
☐ ๔.สระ				
☒ ๕.คลองชลประทาน	๑			
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ)				
๖.๑)				

(๒) บ้านไชยสถาน หมู่ที่ ๒

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☒ ๑.แม่น้ำ	๑	แม่น้ำสมุน	☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☐ ๓.คลอง			☒ มี.ค.
☐ ๔.หนองน้ำ/บึง			☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
			☐ ก.ค.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ส.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ก.ย.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ต.ค.
☐ ๓.ฝาย			☐ พ.ย.
☐ ๔.สระ			☐ ธ.ค.
☐ ๕.คลองชลประทาน			
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๓) บ้านศรีเกิด หมู่ที่ ๓

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☒ ๑.แม่น้ำ	๑	ลำน้ำสมุน	☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☐ ๓.คลอง			☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑	หนองบัวสด	☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ก.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ส.ค.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ก.ย.
☐ ๓.ฝาย			☐ ต.ค.
☐ ๔.สระ			☐ พ.ย.
☐ ๕.คลองชลประทาน			☐ ธ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๔) บ้านปางคำ หมู่ที่ ๔

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☒ ๑.แม่น้ำ	๑	ห้วยมุ่น	☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☐ ๓.คลอง			☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑	หนองแขม	☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ก.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ส.ค.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ก.ย.
☐ ๓.ฝาย			☐ ต.ค.
☐ ๔.สระ			☐ พ.ย.
☒ ๕.คลองชลประทาน	๑		☐ ธ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๕) บ้านฝาง หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☐ ๑.แม่น้ำ			☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☐ ๓.คลอง			☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑	หนองแขม	☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ก.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ส.ค.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ก.ย.
☐ ๓.ฝาย			☐ ต.ค.
☐ ๔.สระ			☐ พ.ย.
☒ ๕.คลองชลประทาน	๑		☐ ธ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๖) บ้านตาแก้ว หมู่ที่ ๖

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☒ ๑.แม่น้ำ	๑	ลำน้ำสมุน	☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☐ ๓.คลอง			☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑	หนองถ่าน	☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ก.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ส.ค.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ก.ย.
☐ ๓.ฝาย			☐ ต.ค.
☐ ๔.สระ			☐ พ.ย.
☒ ๕.คลองชลประทาน	๑		☐ ธ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๗) บ้านก๊อด หมู่ที่ ๗

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☒ ๑.แม่น้ำ	๑	ลำน้ำสมุน	☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☒ ๓.คลอง	๑		☒ มี.ค.
☐ ๔.หนองน้ำ/บึง			☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
			☐ ก.ค.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ส.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ก.ย.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ต.ค.
☐ ๓.ฝาย			☐ พ.ย.
☐ ๔.สระ			☐ ธ.ค.
☐ ๕.คลองชลประทาน	๑		
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๘) บ้านทุ่งขาม หมู่ที่ ๘

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☒ ๑.แม่น้ำ	๑	ลำน้ำสมุน	☐ ม.ค.
☒ ๒.ห้วย/ลำธาร	๑	ร่องพญาแก้ว	☒ ก.พ.
☒ ๓.คลอง	๑		☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑	หนองยาไถ	☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
			☐ ก.ค.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ส.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ก.ย.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ต.ค.
☐ ๓.ฝาย			☐ พ.ย.
☐ ๔.สระ			☐ ธ.ค.
☐ ๕.คลองชลประทาน	๑		
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๙) บ้านเด่นใหม่ หมู่ที่ ๙

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☐ ๑.แม่น้ำ			☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☒ ๓.คลอง	๑		☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑		☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ก.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ส.ค.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ก.ย.
☐ ๓.ฝาย			☐ ต.ค.
☐ ๔.สระ			☐ พ.ย.
☐ ๕.คลองชลประทาน			☐ ธ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๑๐) บ้านนาท้อใหม่ หมู่ที่ ๑๐

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☐ ๑.แม่น้ำ			☐ ม.ค.
☐ ๒.ห้วย/ลำธาร			☒ ก.พ.
☐ ๓.คลอง			☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑		☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ก.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ส.ค.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ก.ย.
☐ ๓.ฝาย			☐ ต.ค.
☐ ๔.สระ			☐ พ.ย.
☒ ๕.คลองชลประทาน	๑		☐ ธ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

(๑๑) บ้านคำใหม่ไชยเจริญ หมู่ที่ ๑๑

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำ การเกษตร		หากไม่เพียงพอหมู่บ้าน นี้มีน้ำทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโดยระบุ	
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน			
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อ การเกษตรตลอดทั้งปี	
		เพียงพอ (แห่ง)	
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☐ ๑.แม่น้ำ			☐ ม.ค.
☒ ๒.ห้วย/ลำธาร	๑		☒ ก.พ.
☐ ๓.คลอง			☒ มี.ค.
☒ ๔.หนองน้ำ/บึง	๑		☒ เม.ย.
☐ ๕.น้ำตก			☒ พ.ค.
☐ ๖.อื่นๆ (โปรดระบุ) ๖.๑)			☒ มิ.ย.
			☐ ก.ค.
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			☐ ส.ค.
☐ ๑.แก้มลิง			☐ ก.ย.
☐ ๒.อ่างเก็บน้ำ			☐ ต.ค.
☐ ๓.ฝาย			☐ พ.ย.
☐ ๔.สระ			☐ ธ.ค.
☒ ๕.คลองชลประทาน	๑		
☐ ๖.อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑)			

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

(๑) บ้านนาท้อ หมู่ที่ ๑

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑	๑			
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๒) บ้านไชยสถาน หมู่ที่ ๒

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	๒		๒		☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๓) บ้านศรีเกิด หมู่ที่ ๓

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๔) บ้านปางคำ หมู่ที่ ๔

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๒	๒			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)	๑	๑			
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑) คลองชลประทาน					

(๕) บ้านฝาง หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๖) บ้านตาแก้ว หมู่ที่ ๖

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๗) บ้านก๊อด หมู่ที่ ๗

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๘) บ้านทุ่งขาม หมู่ที่ ๘

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๙) บ้านเด่นใหม่ หมู่ที่ ๙

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๒	๒			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๑๐) บ้านนาทอใหม่ หมู่ที่ ๑๐

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๑	๑			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑ คลองชลประทาน					

(๑๑) บ้านคำใหม่ไชยเจริญ หมู่ที่ ๑๑

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอ ของน้ำอุปโภค บริโภคตลอด ทั้งปี	หากไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำ ทางการเกษตรไม่ เพียงพอในช่วง เดือนใด
		ใช้ได้ (แห่ง)	ใช้ไม่ได้ (แห่ง)	เพียงพอ (แห่ง)	
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ ม.ค. ☒ ก.พ. ☒ มี.ค. ☒ เม.ย. ☒ พ.ค. ☒ มิ.ย. ☐ ก.ค. ☐ ส.ค. ☐ ก.ย. ☐ ต.ค. ☐ พ.ย. ☐ ธ.ค.
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น)	๒	๒			
๔.๔ ระบบประปา (การ ประปาส่วนภูมิภาค)	๑	๑			
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) ๔.๖.๑) คลองชลประทาน					

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

- ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๙๕ วัด ๖ แห่ง สำนักสงฆ์ ๓ แห่ง พุทธสถาน ๑ แห่ง
โบสถ์คริสต์ ๑ แห่ง

วัด ๖ แห่ง ได้แก่

- (๑) วัดศรีเกิด บ้านหมู่ที่ ๓
- (๒) วัดตาแก้ว บ้านหมู่ที่ ๖
- (๓) วัดไชยสถาน บ้านหมู่ที่ ๒
- (๔) วัดฝาง บ้านหมู่ที่ ๕
- (๕) วัดปางคำ บ้านหมู่ที่ ๔
- (๖) วัดต้นแก้ว บ้านหมู่ที่ ๑

สำนักสงฆ์ ๓ แห่ง ได้แก่

- (๑) สำนักสงฆ์บ้านทุ่งขาม บ้านหมู่ที่ ๘
- (๒) สำนักสงฆ์มหายศนันท์ บ้านหมู่ที่ ๑
- (๓) สำนักสงฆ์ธรรมชัย บ้านหมู่ที่ ๑๑

พุทธสถาน ๑ แห่ง ได้แก่

(๑) พุทธสถานลอมแสนควน บ้านหมู่ที่ ๖

โบสถ์คริสต์ ๑ แห่ง ได้แก่

(๑) โบสถ์มูลนิธิพระพรใหม่ บ้านหมู่ที่ ๑๑

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

๑. ประเพณีแข่งเรือหนองน้ำนาทอตำบลไชยสถาน

ตำบลไชยสถานมีเรือแข่งขนาด ๗ ฝีพาย จำนวน ๑๒ ลำ จัดซื้อโดยงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถานเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐, บาท เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายและอนุรักษ์ประเพณีแข่งเรือของจังหวัดน่าน เรือแข่งจะมีลักษณะของเรือแข่งจังหวัดน่านคือหัวเรือ และหางเรือจะเป็นรูปหัวและหางพญานาค เรือทั้ง ๑๒ ลำได้แก่ (๑) เรือขุนด่านพันเมือง นาทอหมู่ที่ ๑ (๒) เรือขุนสถาน บ้านไชยสถานหมู่ที่ ๒ (๓) เรือไชยจิราเกียรติ บ้านศรีเกิดหมู่ที่ ๓ (๔) เจ้าขุนคำ บ้านปางคำหมู่ที่ ๔ (๕) เรือเทพประสารพร บ้านฝางหมู่ที่ ๕ (๖) เรือเจ้าแม่ลอยไฉ บ้านตาแก้วหมู่ที่ ๖ (๗) เรือเทพธิดาทรายวารี บ้านก้อดหมู่ที่ ๗ (๘) เรือคนสวยบ้านทุ่ง บ้านทุ่งขามหมู่ที่ ๘ (๙) เรือเจ้าแม่เด่นประกายทอง บ้านเด่นใหม่หมู่ที่ ๙ (๑๐) เรือแม่หงส์สนภา บ้านนาทอใหม่หมู่ที่ ๑๐ (๑๑) เรือเทพประทานพร บ้านคำใหม่ไชยเจริญ หมู่ที่ ๑๑ ประเพณีแข่งเรือจะจัดขึ้นทุกวันที่ ๒๐ เมษายน ของทุกๆปี มีข้อห้ามไม่ให้จำหน่ายเหล้าเบียร์ในงาน และห้ามนำเหล้าเบียร์มาดื่มในงานด้วย

๒. ประเพณีลอยกระทง

ประเพณีลอยกระทงของตำบลไชยสถาน จัดขึ้นในวันลอยกระทงของทุกปี โดยแต่ละหมู่บ้านจะจัดขบวนกระทงมาแข่งกัน มีการประกวดนางนพมาศ โดยจัดขึ้นบริเวณหนองน้ำนาท้อ บ้านนาท้อหมู่ที่ ๑ มีข้อห้ามไม่ให้จำหน่ายเหล้าเบียร์ในงานและห้ามนำเหล้าเบียร์มาดื่มในงานด้วย

๓. ศาลปู่ฮ้อ

จากตำนานการสร้างวัดเด่น (วัดไชยสถาน) มีเรื่องเล่าว่ามีพวกฮ้อเข้ามาค้าขายโดยใช้ม้าต่าง (ม้าบรรทุกสินค้า) เข้ามาแวะพักที่วัดเด่นพร้อมลูกน้อง ได้หุงหาอาหารและทำให้ไฟให้วัดเด่นก็เลยกลับไปเอาเงินทองมา ๓ ต่างม้า เพื่อมาสร้างวัดทดแทนพอเดินทางมาถึงหนวัดก็ล้มป่วยเสียชีวิต และมีปาฏิหาริย์เกิดขึ้นหลายอย่างชาวบ้านจึงจัดตั้งศาลเจ้าฮ้อขึ้น ส่วนทรัพย์สินเงินทองนั้นมีการฝังไว้ในบริเวณวัด แต่ไม่ทราบว่าจะจุดไหนปัจจุบันเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนตำบลไชยสถานและตำบลใกล้เคียง อย่างมาก

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในตำบลไชยสถานได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

➢ บ้านนาท้อ หมู่ที่๑

ชื่อ - สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑. นายนิรันดร์ สิทธิมงคล	ช่างทำเครื่องหวาย
๒. นางบุญเจือ ก้อนแก้ว	ร่ำวงย้อนยุค
๓. นายผล วุฒิสวัสดิ์	หมอดินอาสาที่มีความชำนาญด้านการบำรุงดิน
๔. นายสมบุรณ์ ไชยโพธิ์	ช่างทำเครื่องหวาย
๕. นายคมสันต์ อินน้อย	ช่างทำเครื่องหวาย

ชื่อ - สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. นายมัน อินแก้ว	จักสาน
๗. นายปั่น เลาเหล็ก	จักสาน
๘. นายตัน มูลเหล็ก	จักสาน
๙. นางละมัย จันเสน	เย็บหมวก
๑๐. นางบัวลอย ไชยราช	เย็บหมวก
๑๑. นายศรี คำคำ	เล่นพิณ
๑๒. นายตุ่น ไชยโพธิ์	จ้อย ซอ
๑๓. นางดี มูลจันทร์	ทำบายศรี กระทง ยาजू อบยา
๑๔. นายศักดิ์สิทธิ์ ไชยราช	สู่ขวัญ ทำไสยศาสตร์
๑๕. นายยูร พุทธนา	ประธานผู้สูงอายุ
๑๖. นายเขียน สิริมงคล	หมอไสยศาสตร์

➤ บ้านไชยสถาน หมู่ที่ ๒

ชื่อ - สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑. นางพนิดา ชินายศ	ฟ้อนล่องน่าน

➤ บ้านฝาง หมู่ที่ ๕

ชื่อ - สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑. นายก้วน ชินายศ	การตีกลองรำวงย้อนยุค
๒. นายจรูญ หาญกา	การประกอบพิธีกรรมต่างๆ
๓. นายเปลี่ยน หาญกา	การจักสาน
๔. นายวาท วงศ์ราช	การจักสาน
๕. นายสนิท กันทะศรี	ตีกลองปฐา

➤ บ้านตาแก้ว หมู่ที่ ๖

ชื่อ - สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑. นายเนติธร นันทาญ	การทำบายศรี

➤ บ้านก้อด หมู่ที่ ๗

ชื่อ - สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑. นางอำพร ธนะสม	การจักสานหวาย

➤ บ้านทุ่งขาม หมู่ที่ ๘

ชื่อ - สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑. นางไพฑูรย์ อุ่นเรือน	เย็บปักถักร้อย สานสวิง
๒. นางเพลินจิต ดวงเต็ม	เย็บผ้า
๓. นายประเสริฐ มูลใจตา	การจักสาน
๔. นายส่วน อุ่นเรือน	การจักสาน

➤ บ้านนาทอใหม่ หมู่ที่ ๑๐

ชื่อ – สกุล	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑. นายคมสันต์ อินน้อย	ช่างทำเครื่องหวาย
๒. นายมัน อินแก้ว	จักสาน
๓. นายปิ่น เลาเหล็ก	จักสาน
๔. นายตัน มูลเหล็ก	จักสาน
๕. นางละมัย จันเสน	เย็บหมวก
๖. นางบัวลอย ไชยราช	เย็บหมวก
๗. นายศรี กำคำ	เล่นพิณ
๘. นายตุ่น ไชยโพธิ์	จ้อย ซอ
๙. นางดี มูลจันทร์	ทำบายศรี กระทง ยาจู้ อบยา
๑๐. นายศักดิ์สิทธิ์ ไชยราช	สู่ขวัญ ทำไสยศาสตร์
๑๑. นายเขียน สิทธิมงคล	หมอไสยศาสตร์
๑๒. นายอนันต์ ไชยโพธิ์	ด้านดนตรีพื้นบ้าน
๑๓. นางโสภา กาละเสน	ด้านการมัดย้อม

ภาษาถิ่น ส่วนมาร้อยละ ๙๐% พูดภาษาเหนือ

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในตำบลไชยสถานได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและจำหน่าย เช่น สักสาน ชุตรับแขกลายดอกพิกุล ชุตรขันโตก ฉากกั้น เก้าอี้นอน เก้าอี้ครึ่งนั่งครึ่งนอน เก้าอี้จั่ว และตะกร้าหวาย

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ น้ำ

ที่ใช้ในการอุปโภค – บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจากแม่น้ำแหง (อยู่นอกเขต) ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา สำหรับน้ำใต้ดินมีปริมาณน้อยในฤดูแล้ง ประชาชนใช้น้ำในคลองชลประทาน น้ำจากบ่อน้ำตื้นเป็นต้น

๙.๒ ป่าไม้ (ป่าชุมชน)

ในพื้นที่ตำบลไชยสถานประกอบไปด้วยป่าชุมชน จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

(๑) ป่าชุมชนบ้านฝาง หมู่ที่ ๕ สถานภาพพื้นที่เป็นสาธารณะประโยชน์ มีลักษณะเป็นป่าเต็งรัง เดิมทีเป็นป่าสงวน (ส.ป.ก) แล้วทางราชการได้ให้หมู่บ้านไว้เป็นที่สาธารณะประโยชน์ของหมู่บ้านที่มีพื้นที่ ๒๐ ไร่ ใช้ประโยชน์เป็นแหล่งอาหาร ไม้ใช้สอยส่วนรวม ไม้ฟืน ชนิดของพรรณไม้ ได้แก่ ไม้ เต็ง สัก ฯลฯ

(๒) ป่าชุมชนบ้านตาแก้ว หมู่ที่ ๖ สถานภาพพื้นที่ มีลักษณะเป็นป่าตาม พ.ร.บ ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณที่ชาวบ้านได้ช่วยกันป้องกันรักษาไว้เพราะแต่ก่อนมีการบุกรุกพื้นที่ป่า จึงมีการออกกฎระเบียบป่าชุมชนไว้จนถึงปัจจุบัน มีเนื้อที่ประมาณ ๖๕ ไร่ ใช้เป็นแหล่งอาหาร ไม้ใช้สอยในสวนรวม เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ไม้ฟืน ชนิดของพันธุ์ไม้ ได้แก่ ไม้ มะค่า ประดู่ ฯลฯ

(๓) ป่าชุมชนบ้านก้อด หมู่ที่ ๗ สถานภาพพื้นที่ มีลักษณะเป็นป่าตาม พ.ร.บ ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มีลักษณะเป็นป่าสาธารณะประโยชน์ที่ชาวบ้านได้ช่วยกันป้องกันรักษาไว้ใช้เป็นที่พักสัตว์และเป็นแหล่งอาหารของหมู่บ้าน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘ ไร่ ใช้เป็นแหล่งอาหาร เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ไม้ฟืน ชนิดของพันธุ์ไม้ ได้แก่ ไม้ มะค่า ประดู่ ฯลฯ

๙.๓ ภูเขา ในตำบลไชยสถานไม่มีภูเขา

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่ตำบลไชยสถานมีแหล่งน้ำหลายแห่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเป็นหนองน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ลำน้ำสมุน หนองป้อ หนองผื่น หนองพญาแก้ว หนองน้ำนาท้อ สระห้วยพริก หนองถ้ำ หนองยาโง่ง หนองป้อ หนองจำอ่อง หนองแหม หนองบัวสด หนองนาฝาย หนองทรายขาว ซึ่งแหล่งน้ำเหล่านี้เป็นแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคของประชาชนตำบลไชยสถาน นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ป่าซึ่งจะเป็นป่าชุมชนจำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ป่าชุมชนบ้านฝาง ชนิดของไม้จะเป็นไม้ไผ่ เต็ง สัก ป่าชุมชนบ้านตาแก้ว ลักษณะของไม้จะเป็นไม้ไผ่ ไม้มะค่าและป่าดู่ ป่าชุมชนบ้านก้อด ลักษณะของไม้จะเป็นไม้มะค่าและไม้ประดู่

๑๐.อื่นๆ (ไม่มี)